

Артур Конан Дойл

СПІЛКА РУДИХ

ВИДАННЯ З ПАРАЛЕЛЬНИМ ТЕКСТОМ

Arthur Conan Doyle

THE RED-HEADED LEAGUE

Харків
«ФОЛІО»
2019

THE YELLOW FACE

[In publishing these short sketches based upon the numerous cases in which my companion's singular gifts have made us the listeners to, and eventually the actors in, some strange drama, it is only natural that I should dwell rather upon his successes than upon his failures. And this not so much for the sake of his reputation — for, indeed, it was when he was at his wits' end that his energy and his versatility were most admirable — but because where he failed it happened too often that no one else succeeded, and that the tale was left forever without a conclusion. Now and again, however, it chanced that even when he erred, the truth was still discovered. I have noted of some half-dozen cases of the kind; the Adventure of the Musgrave Ritual and that which I am about to recount are the two which present the strongest features of interest.]

Sherlock Holmes was a man who seldom took exercise for exercise's sake. Few men were capable of greater muscular effort, and he was undoubtedly one of the finest oxers of his weight that I have ever seen; but he looked upon aimless bodily exertion as a waste of energy, and he seldom bestirred himself save when there was some professional object to be served. Then he was absolutely untiring and indefatigable. That he should have kept himself in training under such circumstances is remarkable, but his diet was usually of the sparest, and his habits were simple to the verge of austerity. Save for the

ВИПАДОК ІЗ ЖОВТИМ ОБЛИЧЧЯМ

Цілком природно, що я, готуючи до публікації ці короткі нариси, в основу яких лягли ті численні випадки, коли своєрідний талант мого приятеля спонукав мене жадібно вислуховувати його звіт про якусь незвичайну драму, а часом і самому ставати її учасником, частіше зупиняюся на його успіхах, ніж на невдачах. Я чиню так не через турботу про його репутацію, ні: адже саме тоді, коли завдання ставило його в глухий кут, детектив особливо дивував мене своєю енергією та багатогранністю таланту. Я роблю так із тієї причини, що там, де Голмс зазнавав невдачі, дуже часто виявлялося, що ніхто інший так і не досягнув успіху, і тоді розповідь залишалася без розв'язку. Часом, однак, траплялося й таке, що мій приятель помилявся, а істину все ж виявляли. У моїй колекції є приблизно п'ять-шість таких випадків, серед яких найяскравішими та найцікавішими є два — справа про дружку пляму й та історія, яку я збираюся розповісти зараз.

Шерлок Голмс волів не вдаватися до тренувань заради тренувань. Небагато ж знайдеться людей, більшою мірою здатних напружувати всю силу своїх м'язів, і у своїй ваговій категорії він був безперечно одним із найкращих боксерів, котрих я тільки знав. Але в безцільній напрузі тілесної сили він бачив лише марнування енергії, і його, бувало, з місця не зрушиш, крім тих випадків, коли справа стосувалася фаху детектива. Ось тоді він бував і зовсім уже

occasional use of cocaine, he had no vices, and he only turned to the drug as a protest against the monotony of existence when cases were scanty and the papers uninteresting.

One day in early spring he had so far relaxed as to go for a walk with me in the Park, where the first faint shoots of green were breaking out upon the elms, and the sticky spear-heads of the chestnuts were just beginning to burst into their five-fold leaves. For two hours we rambled about together, in silence for the most part, as befits two men who know each other intimately. It was nearly five before we were back in Baker Street once more.

“Beg pardon, sir,” said our page-boy, as he opened the door. “There’s been a gentleman here asking for you, sir.”

Holmes glanced reproachfully at me. “So much for afternoon walks!” said he. “Has this gentleman gone, then?”

“Yes, sir.”

“Didn’t you ask him in?”

“Yes, sir; he came in.”

“How long did he wait?”

“Half an hour, sir. He was a very restless gentleman, sir, a-walkin’ and a-stampin’ all the time he was here. I was waitin’ outside the door, sir, and I could hear him. At last he outs into the passage, and he cries, ‘Is that man never goin’ to come?’ Those were his very words, sir. ‘You’ll only need to wait a little longer,’ says I. ‘Then I’ll wait in the open air, for I feel half choked,’ says he. ‘I’ll be back before long.’ And with that he ups and he outs, and all I could say wouldn’t hold him back.”

“Well, well, you did your best,” said Holmes, as we walked into our room. “It’s very annoying, though, Watson. I was badly in need of a case, and this looks, from the man’s impatience, as if it were of importance. Hullo! That’s not your pipe on the table. He must have left his behind him. a nice old brier with a good long stem of what the tobacconists call amber. I wonder how

невтомний і не відступався, хоча, здавалося б, для цього було потрібно постійне та неослабне тренування. Правда, він завжди дотримувався надзвичайної помірності в їжі й був до аскетизму простий у своїх звичках. Детектив не піддавався жодним спокусам, а якщо інколи й дозволяв собі кокаїн, то хіба що як протест проти одноманітності життя, коли загадкові випадки ставали рідкісними, а газети не пропонували нічого цікавого.

Якось, коли весна ще тільки починалася, він так розслабився, що пішов зі мною вдень на прогулянку до парку. На в'язах ще лише пробивалися тендітні зелені пагони, а клейкі списоподібні бруньки каштанів уже почали розгортатися в п'ятиперсні листочки. Дві години ми походжали удвох, здебільшого мовчки, як і пасує двом чоловікам, котрі давно знають один одного. Було близько п'ятої, коли ми повернулися на Бейкер-стрит.

— Дозвольте відвітувати, сер, — сказав наш хлопчик-лакей, відчиняючи нам двері. — Тут приходив якийсь джентльмен, питав про вас, сер.

Голмс поглянув на мене з докором.

— Ось і погуляли серед дня! — зауважив він. — То він пішов, той джентльмен?

— Авжеж, сер.

— Ти не пропонував йому зайти?

— Пропонував, сер, він заходив і чекав.

— Довго чекав?

— Півгодини, сер. Дуже був неспокійний джентльмен, сер, він усе ходив, поки був тут, притоптував ногою. Я чекав за дверима, сер, і все чув. Нарешті він вийшов у коридор і вигукнув: «Що ж він так ніколи й не прийде, цей чоловік?» Це його точні слова, сер. А я йому: «Вам треба ще трохи зачекати». «То я, — сказав він, — зачекаю на свіжому повітрі, бо просто задихаюся! Трохи згодом зайду ще раз». Устав і пішов, і, що я йому не казав, втримати його не було змоги.

— Гарзд, добре, ти зробив що міг, — змилювався Голмс і пішов зі мною в нашу загальну вітальню. — Як же

THE ADVENTURE OF THE GOLDEN PINCE-NEZ

When I look at the three massive manuscript volumes which contain our work for the year 1894 I confess that it is very difficult for me, out of such a wealth of material, to select the cases which are most interesting in themselves and at the same time most conducive to a display of those peculiar powers for which my friend was famous. As I turn over the pages I see my notes upon the repulsive story of the red leech and the terrible death of Crosby the banker. Here also I find an account of the Addleton tragedy and the singular contents of the ancient British barrow. The famous Smith-Mortimer succession case comes also within this period, and so does the tracking and arrest of Huret, the Boulevard assassin — an exploit which won for Holmes an autograph letter of thanks from the French President and the Order of the Legion of Honour. Each of these would furnish a narrative, but on the whole I am of opinion that none of them unite so many singular points of interest as the episode of Yoxley Old Place, which includes not only the lamentable death of young Willoughby Smith, but also those subsequent developments which threw so curious a light upon the causes of the crime.

It was a wild, tempestuous night towards the close of November. Holmes and I sat together in silence all the evening, he engaged with a powerful lens deciphering the remains of the original inscription upon a palimpsest, I deep in a recent treatise upon surgery. Outside the wind howled down Baker Street, while the rain beat fiercely against the windows. It was

ПРИГОДИ ЗІ ЗОЛОТИМ ПЕНСНЕ

Нотатки про нашу працю 1894 року помістилися аж у три важких томи. Мушу зізнатися, що мені важко вибрати з цієї величезної маси матеріалів випадки, які були б цікавими самі собою, але б водночас якнайяскравіше викривали своєрідний талант мого приятеля. Я нерішуче гортаю сторінки своїх записів. Ось жахливий випадок про червону п'явку, що викликає почуття відрази, а ось страшна смерть банкіра Кросбі. Того року сталася й трагедія в Едлтоні та незвичайна знахідка в старовинному кургані. Скандальна справа про спадщину Сміт-Мортімера також відбулася тоді ж, як і вистеження та затримання Гарета, бульварного вбивці, за що Голмс отримав вдячного листа від президента Франції та орден Почесного легіону. Всі ці випадки заслуговують уваги читачів, але загалом мені здається, жоден із них не є настільки цікавим, як випадок у Йокслі-Олд-плейс. Маю на увазі не лише трагічну смерть молодого Віллоубі Сміта, але й наступні події, які показали мотиви злочину під напрохуд незвичайним кутом.

Одного вечора наприкінці листопада (погода була огидна, справжня буря) ми сиділи разом із Голмсом у нашій вітальні на Бейкер-стріт. Я заглибився в найновіше дослідження з хірургії, а Шерлок намагався прочитати залишки первинного тексту на палімпсесті¹ за допомогою

---

¹ *Палімпсест* — пергамент, на якому стерли первісний текст, а поверх нього написали новий.

strange there in the very depths of the town, with ten miles of man's handiwork on every side of us, to feel the iron grip of Nature, and to be conscious that to the huge elemental forces all London was no more than the molehills that dot the fields. I walked to the window and looked out on the deserted street. The occasional lamps gleamed on the expanse of muddy road and shining pavement. a single cab was splashing its way from the Oxford Street end.

"Well, Watson, it's as well we have not to turn out to-night," said Holmes, laying aside his lens and rolling up the palimpsest. "I've done enough for one sitting. It is trying work for the eyes. So far as I can make out it is nothing more exciting than an Abbey's accounts dating from the second half of the fifteenth century. Halloa! Halloa! Halloa! What's this?"

Amid the droning of the wind there had come the stamping of a horse's hoofs and the long grind of a wheel as it rasped against the kerb. The cab which I had seen had pulled up at our door.

"What can he want?" I ejaculated, as a man stepped out of it.

"Want! He wants us. And we, my poor Watson, want overcoats and cravats and goloshes, and every aid that man ever invented to fight the weather. Wait a bit, though! There's the cab off again! There's hope yet. He'd have kept it if he had wanted us to come. Run down, my dear fellow, and open the door, for all virtuous folk have been long in bed."

When the light of the hall lamp fell upon our midnight visitor I had no difficulty in recognising him. It was young Stanley Hopkins, a promising detective, in whose career Holmes had several times shown a very practical interest.

"Is he in?" he asked, eagerly.

"Come up, my dear sir," said Holmes's voice from above. "I hope you have no designs upon us on such a night as this."

The detective mounted the stairs, and our lamp gleamed upon his shining waterproof. I helped him out of it while Holmes knocked a blaze out of the logs in the grate.

потужної лупи. Ми мовчали, оскільки кожен із нас був із головою занурений у свою справу. Дощ люто перішив у шибки, а вітер із завиванням пролітав по Бейкер-стрит. Дивно, чи не так? Ми перебували в самому центрі міста, і творіння рук людських оточували нас із усіх боків на добрі десять миль, і водночас ми перебували в полоні стихії, для якої весь Лондон — не більш, ніж горбочки крота в чистому полі. Я підійшов до вікна й задивився на порожню вулицю. То тут, то там дрібнилися вогні вуличних ліхтарів у калюжах на бруківці та тротуарі. Самотній кеб виїхав із Оксфорд-стрит, колеса його плюскали по калюжах.

— Авжеж, Ватсоне, як добре, що такого вечора нам не треба виходити, — зауважив Голмс, відклавши лупу та згортаючи стародавній рукопис. — На сьогодні годі. Від цієї роботи дуже втомлюються очі. Наскільки я зміг розібрати, це всього лише монастирські рахунки з другої половини XV століття. Стривайте! А це що означає? — останні слова він промовив, коли крізь виття вітру ми почули тупіт копит, а потім скрегіт колеса об край тротуару. Мабуть, кеб, який я побачив через вікно, зупинився біля дверей нашого будинку.

— Що йому потрібно? — здивувався я, побачивши, як хтось виходить із кебу.

— Що йому потрібно? Хоче бачити нас. А нам, мій бідний Ватсоне, доведеться одягати плащі, шалики, калоші й усе, що вигадала людина на випадок негоди. Стривайте! Кеб їде! Тоді ще є надія. Якби він хотів, щоб ми поїхали з ним, не став би відпускати кеб. Доведеться вам відчинити двері, адже всі порядні люди вже давно сплять.

Світло лампи в передпокої впало на обличчя нашого опівнічного гостя. І я одразу його впізнав. Це був Стенлі Гопкінс, молодий, перспективний детектив, службовою кар'єрою котрого Голмс дуже цікавився.

— Він удома? — перепитав Гопкінс.

CONTENTS

The Yellow Face	4
The Adventure of the Golden Pince-Nez	46
The Stock-Broker's Clerk	98
The Five Orange Pips	140
The Adventure of the Solitary Cyclist	184
The Red-Headed League	230
The Adventure of the Red Circle	286
The Adventure of the Six Napoleons	332

ЗМІСТ

Випадок із жовтим обличчям	5
Пригоди зі золотим пенсне	47
Біржовий клерк	99
П'ять апельсинових зерняток	141
Пригода зі самотньою велосипедисткою	185
Спілка рудих	231
Випадок із багряним колом	287
Пригода з шістьма Наполеонами	333